Stödmaterial

Icebreakers för äldre elever och sfi

Här hittar du olika icebreakers och övningar som är utvalda för att passa träffar mellan äldre elever i grundskolan/gymnasiet och vuxna som läser sfi/sva.

Att träffa nya människor kan kännas lite nervöst. För att underlätta för deltagarna att initiera samtalen rekommenderar vi starkt att börja med någon en eller ett par enkla aktiviteter för att bryta isen.

Här finns tips på beprövade och anpassade icebreakers som kan göras i helgrupp eller i smågrupperna. Samtliga icebreakers är framtagna för att fungera för sfi-elever, men vissa kan behöva anpassas utifrån språknivå. I lektionsuppläggen finns temaknutna aktiviteter som i många fall också fungerar bra som icebreakers. Välj utifrån era elever och ert upplägg.

Innehåll

- **Icebreakers i smågrupper**
  - Nytt språk
  - Gemensamma nämnare
  - Mitt namn
  - En bild av mig
- **Icebreakers i stor grupp**
  - Speeddejting
  - Vilka är här?
  - Ordning i ledet
  - Mingelbingo

Icebreakers i smågrupper

Om formen för resten av träffen är samtal i smågrupper kan det vara en bra idé att välja en icebreaker som görs i de grupperna eleverna ska sitta. Det lättar upp stämningen och hjälper grupperna att komma igång med samtalen på ett naturligt sätt. Om ni har gott om tid och det är logistiskt möjligt kan ni också göra en icebreaker i helgrupp innan.

Nytt språk

Tid ca 10-20 min
Material Pennor och utskrifter med instruktioner till varje grupp

Här ska deltagarna från sfi/sva lära gymnasie-/grundskoleeleverna ett nytt språk. De får välja vilket språk de vill förutom svenska och engelska. Gymnasie-/grundskoleeleverna ska lära sig att:

1. Räkna till 5
2. Säga: Hej, hur mår du?
3. Om skriftspråket skiljer sig: skriva sitt namn.

Tänk på! Ge tydliga instruktioner att gymnasie-/grundskoleeleverna verkligen ska försöka lära sig, det vill säga prova att uttala orden tills de har lärt sig och inte bara lyssna en gång.

Tips! Om någon av deltagarna från sfi/sva har engelska som enda språk kan de få instruktionen att lära ut något dialektalt uttryck, ordspråk eller slang.

Gemensamma nämnare

Tid ca 10–20 min
Material Utskrifter med instruktioner och teman till varje grupp samt pennor

Tillsammans i sina smågrupper ska deltagarna hitta saker de har gemensamt kopplat till olika teman. De ska enas om ett svar per tema och skriva ner gruppens svar på pappret.

Anpassa antal teman utifrån hur lång tid ni har. Hitta på egna teman, eller välj bland exemplen nedan de ni tycker passar era grupper:

- En aktivitet som ni alla tycker om.
- En grönsak som ni alla tycker smakar gott.
- En musiklåt som ni alla gillar.
- Ett djur som ni alla tycker om.
- En film som ni alla har tittat på.
- En plats som ni alla tycker om.

Tips! Blanda gärna mellan lätta och lite svårare teman. På så sätt kommer gruppen framåt, men behöver också diskutera och samtala med varandra på ett lite djupare plan.

Mitt namn

Tid ca 10–15 min

Material Utskrifter med instruktioner och teman till varje grupp samt pennor

Den här icebreakern är en slags presentationsrunda där deltagarna i tur och ordning får berätta för de andra om sitt namn. Be dem skriva sitt namn (om de kan ett annat skriftspråk får de gärna skriva på det också). Därefter svarar de i den mån de kan på frågorna:

- Vad betyder ditt namn?
- Vem gav dig ditt namn (bestämde vad du skulle heta)?
- Har du något smeknamn?
- Vilka fler namn har du (mellannamn, efternamn) och varför har du fått dem?

En bild av mig

Tid ca 10–15 min

Material Utskrifter med instruktioner och teman till varje grupp samt papper och pennor

Ge deltagarna i smågrupperna varsin penna och papper. Låt alla göra en teckning utifrån ert valda tema (ge en kort, tydligt avgränsad tid för detta). När tiden har gått visar en person i taget sin teckning för de övriga i gruppen och berättar om bilden.

Här är några exempel på teman ni kan använda:

- Mitt barndomshem
- Min familj
- Min skola (där man gick som barn)
- Mitt drömhem
- Tre bilder som säger något om dig (det kan vara något personen tycker om, ett intresse, ett arbete, en plats etcetera).

Tänk på! För att det inte ska bli så mycket fokus på prestation kopplat till ritandet är det bra att inte ge deltagarna för lång tid. Berätta att de bara har några minuter på sig och att det inte spelar någon roll hur bilderna ser ut.

Icebreakers i stor grupp

Att göra icebreakers i helgrupp bryter isen och höjer energin. Det bidrar till en känsla av samhörighet mellan deltagarna. Eleverna får på så sätt också möjlighet att lära känna fler i den andra elevgruppen än dem de ska prata med i sina smågrupper (om det är formen för resten av träffen). Dessa övningar kräver ledning av en lärare.

Speeddejting

Tid ca 15 min

Material Frågor projicerade med projektor om möjligt

Den här icebreakern har som syfte att deltagarna får veta lite om varandra samtidigt som man på ett lättsamt sätt kommer igång med att ställa följdfrågor för att fördjupa samtalen.

Dela upp deltagarna i två rader (eller två ringar) så att de placeras mitt emot en person i det andra ledet. Rad ett får börja med att kortfattat fylla i slutet på en mening. Personerna i rad två får till uppgift att ställa följdfrågor så att samtalet hålls igång i två minuter (eller så länge ni tycker passar). Därefter tar rad två ett steg till vänster för att möta nästa person. Samtidigt byts rollen, d.v.s. nu gör rad två ett uttalande och rad ett ställer följdfrågor.

Bestäm i förväg hur många omgångar ni vill köra eller hur lång tid ni ska hålla på.

Exempel på meningar/teman:

- Min favoritplats är…
- Jag är bra på…
- Min favoritmat är…
- Jag längtar till…
- Till frukost idag åt jag…

Tänk på! Påminn deltagarna att alltid börja med att presentera sig med namn innan de börjar med meningen.

Det ska inte vara någon stress och det spelar ingen roll *hur många* följdfrågor de hinner ställa – målet är snarare att ”gräva lite djupare” kring varje tema och att hålla igång konversationen. Be barnen/ungdomarna om att tala långsamt och tydligt samt uppmuntra sfi-eleverna att säga till om de inte förstår.

Tips! Skriv upp varje menings-start på tavlan eller projicera med projektor.

Vilka är här?

Tid ca 15 min

Material Frågor projicerade med projektor om möjligt

Tanken med den här övningen är att upptäcka likheter, bryta upp grupperna och visa hur olika grupper kan formas kopplat till olika gemensamma nämnare.

Gruppen ställer sig antingen i en cirkel eller på en rad. Ledaren läser sedan upp ett påstående i taget och alla som håller med/svarar ja tar ett par steg fram (fler eller färre beroende på utrymme).

Exempel på påståenden (och följdfrågor):

- Alla som tycker om jordgubbar. (Hur tycker du om att äta dem? Tillsammans med något?)
- Alla som har varit i Norrland. (Var har du varit?)
- Alla som kan baka bröd. (Vilken sorts bröd bakar du?)
- Alla som längtar efter snö. (Vad är det du tycker om med snö?)
- Alla som saknar någon.
- Alla som tycker om att spela fotboll. (Brukar du spela ofta?)
- Alla som har en katt som husdjur. (Vad heter din katt?)
- Alla som gillar skogen. (Vad gillar du med skogen?)
- Alla som har flyttat från ett hem till ett annat.
- Alla som dricker kaffe varje dag. (Hur dricker du ditt kaffe?)

Tänk på! Den här övningen kan fungera som uppvärmning, energizer eller avslutning. Om den används i början och deltagarna sedan ska samtala i smågrupper kan det vara bra att lägga in en icebreaker som görs i smågrupperna också.

Tips! För deltagare med lägre språknivå i svenska kan ni använda bildstöd. Visa varje påstående tillsammans med en bild.

För att det ska bli mer kommunikation i övningen kan följdfrågor ställas till några av personerna som svarar ja på påståendet. Se exempel i parenteserna efter påståendena ovan.

Om det är ett specifikt tema på träffen kan påståendena i denna övning knytas till det temat. På så sätt kan det bli en introduktion och uppvärmning innan samtalen sätter igång.

Ordning i ledet

Tid ca 10 min

Syftet med övningen är att komma igång att kommunicera på ett lättsamt sätt och att få veta något om varandra.

Be deltagarna att ställa sig i ordning på en rad utifrån olika kategorier. Nedan följer några förslag men ni kan såklart hitta på egna kategorier. Välj sådana ni vet att deltagarna känner sig trygga med. En del kategorier kan upplevas utpekande och känsliga för deltagare (till exempel längd).

- I bokstavsordning utifrån förnamn. När ledet är klart får alla säga sina namn, från A-Ö.
- Födelsedag, från1 januari till 31 december. (Obs inte ålder/födelseår utan bara när på året man är född).
- När man klev upp på morgonen, från tidigast till senast.

Tänk på! Var noga med att anpassa kategorierna utifrån deltagande gruppers ålder, språknivå och studiebakgrund så att alla kan delta på samma villkor.

Mingelbingo

Tid ca 10–15 min

Material Pennor och utskrivna bingobrickor med påståenden (finns pdf på varldenfinnshar.se)

Dela ut en bingobricka och penna var till alla deltagare. Be dem sedan mingla runt och fråga andra personer om olika påståenden passar in på dem. När deltagarna hittar en person som matchar ett påstående skriver den personen sitt namn på deltagarens bingobricka.

Det är inte tillåtet att skriva samma person flera gånger och man får bara fråga om ett påstående åt gången. Den som först får alla rutor i en rad ifyllda ropar ”Bingo!” och har vunnit första omgången. Ni kan sedan fortsätta tills någon har fyllt hela sin bingobricka.

Tänk på! För dem som inte har någon erfarenheter av att spela bingo kan instruktionerna vara svåra att förstå. Var noga med att visa exempel när ni förklarar övningen. Gå igenom de olika påståenden för att säkerställa att alla förstår dem.